

Sagen om den ulovlige lukning af Gaderummet

JYLLANDS
POSTEN

6. FEB 2008
S. 13.

I 12 år har værestedet Gaderummet gjort en stor forskel i mange unge menneskers liv, men det kan snart være slut.

Af **Preben Brandt**, dr.med.,
speciallæge i psykiatri,
bestyrelsesmedlem;
Kalle Birck-Madsen, cand.psych.,
fungerende men af kommunen afsat
daglig leder;
Peter Mosegaard, bruger af
Gaderummet, bestyrelsesmedlem;
Bjarke Madsen, advokat (H)

Socialudvalget i Københavns Kommune har fået et problem. Det hedder Gaderummet, et alternativt sted og arbejde for hjemløse og udstødte unge i alskens farver med alverdens problemer, specielt af de tunge og vanskelige. Gaderummet er samtidig et helt åbent sted for alle, dog med præmissen, at der specielt skal være plads til de unge, upåagtet baggrund og personligt udtryk, der ikke har andre steder at være, mistrives eller er smidt ud fra deres steder.

Gaderummets arbejde består derfor i at bringe disse unge til hæfterne igen, øge deres velbefindende, handleevne og samfundsmæssige formåen, så de kan få et selvberende liv.

I maj sidste år fik Gaderummet frataget sine midler fra statens Sats-pulje. Derfor er værestedet nu lukningstruet. Fratagelsen af midlerne er sket på et retsstridigt grundlag, mener læserbrevsskribenterne. Foto: Niels Hougaard

lukning af Gaderummet er i dette lys et klart aftalebrud.

Havde Gaderummet i 2006 rettet sig ind efter tilsynets påbud, frem for at gøre indsigelse mod dem, så ville Gaderummets praksis være blevet retsstridig.

Alligevel blev Gaderummet frataget sine midler, fordi det ikke ville implementere den retsstridige praksis. Hvad gemmer sig heri?

At tilsynspraksis fra kommunens tilsynsmyndighed indenfor området af psykisk

Gaderummets arbejde er lykkedes så godt, at Gaderummet er et velfungerende sted med resultater. Og det har det været i 12 år nu. Men står det til Socialudvalget, skal det være slut.

I maj 2007 tog man Gaderummets midler, bevilget af statens Sats-pulje, fra Gaderummet, under henvisning til kommunens eget tilsyns påstand fra 2006 om, at Gaderummet skulle have vandrøgtet "psykiatriske patienter", ved at undlade at sikre dem medicinsk behandling.

Kommunen ønskede ikke at se på vores resultater, selv om de er indlysende og gentagne gange dokumenteret, for de troede på Kommunens eget tilsyn, trods grundlæggende indvendinger fra Gaderummet om fejl i tilsynets dokumentation.

Her står sagen i dag. Gaderummet har fortsat sit arbejde, og fungerer i dag som tidligere, bare i en tyndere udgave, der kan meget mindre, men som stadig formår det basale for sine unge. Men den økonomiske katastrofe nærmer sig hastigt og truer med at ødelægge det resterende arbejde, hvis ikke snart kommunen giver Ga-

derummet sine øremærkede midler fra Socialministeriet tilbage.

Men hvorfor skulle kommunen gøre dette? Hvad skulle få Socialudvalget til at skifte holdning, når nu det er et enigt Socialudvalg, der står bag fratagelsen af Gaderummets midler?

Retsstridig handling

Gaderummets svar er meget kort: Kommunens eget tilsyn har handlet retsstridigt.

Tilsynet så under deres besøg to brugere, der efter tilsynets vurdering var præget af alvorlig psykisk lidelse, og insisterer efterfølgende på, i tilsynsrapporten, at personer med sindslidelse af princip skal tvinges i psykiatrisk behandling. Tilsynet pålægger altså Gaderummet et krav om "ambulant tvang", dvs. tvangsmedicinering uden for det psykiatriske hospitals rammer. Kravet om "ambulant tvang" strider mod blandt andet psykiatriloven.

Socialforvaltningen ved det godt, men de snakker udenom. Dog kan hverken Socialforvaltning eller So-

cialudvalg med tilbagevirkende kraft fjerne de retsstridige formuleringer i tilsynsrapporten. Tilsynet begår direkte retsbrud med deres påbud. Set ud fra de pågældende unge, så har psykiatrien været inde over deres liv. De har end ikke sagt nej til medicin, for de er end ikke blevet anmodet eller påkrævet at tage det!

Noget er helt galt. Gaderummet er ikke et "psykiatrisk bosted", som tilsynet synes at se det med deres briller, og som medlemmer af Socialudvalget senere gentog i pressen. Og selv om Gaderummet havde været det, så ville kravet om tvangsmedicinering i alle tilfælde af psykisk sygdom eller lignende tilstand, stadig være en retsstridig handling.

Naturligvis ville Gaderummet ikke blande sig i det, hvis disse to unge eller andre selv ønskede behandling, ambulant eller under indlæggelse i psykiatrien. Men skal sandheden frem tyder alt på, hvad angår de pågældende unge, så har de i Gaderummet klaret sig betydeligt bedre, end de tidligere gjor-

de inden for det psykiatriske system.

Stamme restriktioner

Alligevel vil man lukke Gaderummet, i hvert fald i den nuværende form. Tilsynets retsstridige psykiatripålæg til Gaderummet trækker nemlig alle andre af tilsynet stillede påbud med sig:

- ▶ at der skal være bestemt orden i Gaderummets gård.
- ▶ at kontrollere at de unge for natten opholder sig i deres egen seng, samt at ung nr. 31 og op afvises ved døren og må nøjes med gaden for natten.
- ▶ at unge skal bagudlægge deres problemer, rygeadvisning, andre uvaner og andet for at træde ind i Gaderummet.
- ▶ at unge under 18 år ikke kan komme forbi Gaderummet i dagtimerne.

Tilsynet formår med sine retsstridige manøvrer grundlæggende at negligere og mistænkeliggøre det i Gaderummets arbejde, der virker: Det socialpsykologiske arbejdskoncept.

Det sker på trods af, at tilsynet selv kan beskrive Ga-

derummet som et sted, hvor »kontakten mellem medarbejderne og de unge er spektakulær og tillidsfuld.«

De unge er glade for Gaderummet, så skal det socialpsykologiske ikke fortsætte, men derimod erstattes af psykiatrisk medicinering og socialpædagogisk overvågning, trods at de unge i Gaderummet for manges vedkommende kommer derfra, og bevidst har valgt det fra.

Det har de unge også ret til i Gaderummet, i hvis godkendte projektbeskrivelse det blandt andet kan læses:

- ▶ at kunne komme i Gaderummet mhp. et liv uden behandling, medicin og pension
- ▶ at Gaderummet og dets metoder tager udgangspunkt i den unges behov

Tydeligt aftalebrud

Tilsynets påbud tager Gaderummets kerneområde fra det, på trods af at tilsynet skriver at de i deres tilsyn »har taget særligt hensyn til Gaderummets historie og det alternative normsæt.«

Det har tilsynet åbenlyst ikke gjort. Socialudvalgets

arbejde omfatter et psykisk syge og udviklingshæmmede, åbenbart allerede praktiserer den "ambulant tvang" på sine bosteder, og hvor Gaderummet så skulle med ind i folden over steder for medicinerede unge.

Skandaliseret område

Men det er også den tilsyns praksis, der har været med til at skandalisere hele området de sidste par måneder med pressens største overskrifter om den ene afsløring efter den anden af "årelang overmedicinering, ulovlig magtanvendelse og nedværdigende tale" til beboere på kommunens bosteder.

Har tilsynsmyndigheden nedlagt sig selv? Næ. Har Gaderummet fået sine midler tilbage? Næ. Er der håb for Gaderummet? Ja.

Socialborgmester Mikkel Warming har i pressen lagt op til, at Socialudvalget på udvalgs mødet den 6. februar kommer med en løsning.

Vi venter spændt i Gaderummet på, om Socialudvalget nu vil gå imod det retsstridige i sin egen forvaltning, og give Gaderummet sine midler tilbage, eller om Socialudvalget vil lave nye retsbrud.